

Referat at Ugle-symposium den 6. november 2010, på Naturskolen Åløkkestedet.

Deltagere ca. 40 personer. Der var denne gang også inviteret folk fra Fyn, som gerne ville vide mere om ugler.

Klaus bød velkommen til det 6 Uglesyposium, og lod Henrik Kalckar Hansen, naturvejleder på stedet, kort fortælle om området. Tarup Davinde har ændret sig meget, i de sidste 100 år, fra at være et fladt landbrugsland over grus indvinding til et rekreativt natur og fritidslandskab, på ca. 200 ha. med store rene grundvandsøer. Naturskolen ligger i et gammelt husmandssted. På lang sigt, er det planen at udvide området op til 1000 ha.

Slørugle status v. Klaus Dichmann. Da projektet startede i 1998 fandt man 38 par på landsplan, dette antal er så steget voldsomt frem til 2009, med hele 492 par. Vinteren i 2010, med 3 mdr. snedække gjorde at 9 ud af 10 ugler døde. Der er indtil nu, optalt 48 kendte ynglepar, men dette tal kan godt være en del højere, måske 60 – 70 par. Da man ved at der et par steder er dukket nye par op, og få par kan godt have unger, meget sent hen på året.

Kun ca.15 % af de mange døde fugle, Klaus D. har fået kendskab til var ringmærket. De døde ugler blev brugt til at undersøge vinterdødeligheden hos Sløruglen. Undersøgelsen blev lavet af studerende fra Københavns Universitet, Johannes Erritzøe, Klaus D. m.fl.

Det blev drøftet hvad man ville gøre, hvis der kom endnu en streng vinter, skulle man fodre eller benytte andre tiltag for at hjælpe uglerne. Den almene opfattelse i uglegruppen var nok, at naturen skulle gå sin gang. Bestanden skulle nok komme opad igen, selvom det godt kunne tage 6 – 8 år.

Klaus viste et diagram, hvor antal yngle par var vist pr. Amt. Positivt var det, at Bornholm var gået fra 4 til 5 par, men stadigvæk 4 Amter uden Slørugler.

Kirkeugle status/v. artsansvarlige caretaker Benny Kristensen. Der startede med en kort intro af uglen. Benny oplyste, at der var sat 60 kasser op i Himmerland og ved Randers. Han mente at der nok ville blive registret 50 – 60 par i 2010, men pt. var der melding om 44 sikre par og 56 enlige fugle på 100 lokaliteter.

Underligt nok hedder den Kirkeugle, men kun et sted ved Randers, bor 1 par på loftet i en kirke, ellers kan den godt bruge stærekasser – natuglekasser og de specialbyggede Kirkeugle kasser. Kirkeuglen er kluntet, en del findes derfor trafikdræbt.

Der er klækket 85 – 100 unger i 2010, en del af dem har kun overlevet fordi de er blevet fodret med daggamle kyllinger af de voksne ugler. Dette arbejde har Benny været en del af, han har stået for at værtsfamilierne har fået leveret kyllingerne, har givet hjælp og vejledning i opsætning af foderbrætter, fodring m. m.

Hvis man vil lytte efter Kirkeugler ved brug af playback, så skal man være ude allerede i marts – april, hvor hannerne er mest aktive med at finde revir. Derefter er der et stort arbejde med at få opsat kasser, alene det at komme i kontakt med den enkelte landmand, kræver ”fingerspitsgefyl”.

Benny har en privat hjemmeside, hvis man vil hjælpe kirkeuglen, www.qpix.dk, og på You Tube, under Kirkeugle ligger der også en kort optagelse om projektet.

Perleuglen som dansk ynglefugl/v. artsansvarlige caretaker Klaus Dichmann. Perleuglen er lille 22 – 27cm, og kaldes sit navn efter de lyse prikker på oversiden og issen. Den har store gule øjne. Dens normale udbredelse er Europa – Asien og Nordamerika, tættest på er Slesvig Holsten. Den kom på rødlisten i 1997.

Dens foretrukne Biotop er lysninger med gammel bevoksning af gran og løvtræer, den vil gerne bo i gamle Sortspætte huller. Føde er især Rødmus og Spidsmus.

I Nord Tyskland bruger man kasser, der udvendig ligner en træstamme, udviklet i et Tysk – Finsk samarbejde. Flere kasser af denne type er nu også opsat i sønderjyske plantager. Det er vigtigt at der opsættes mår sikring, både for oven og under kassen. I alt er der lavet 80 kasser på Statsfængsel Renbæk. Træet er leveret af Skov og Naturstyrelsen. Kasserne er opsat i sydvestjyske skove med hjælp fra indsatte i statsfængslet, dette samarbejde er forløbet helt perfekt. Kasserne skal opsættes i 6 – 8 m højde. Ved årets tjek af kasser med hulkamera fandtes mår – huldue – sortspætte og sågar musvit.

Yngle par: i 2007 fandt man 1 par i Midtjylland – i 2008 igen 1 par Midtjylland – 1 2009 1 par på Bornholm og 2 par Midtjylland, men ingen unger. I 2010 1 par på Bornholm, med 5 unger (ringmærket af Klaus D.) og 1 par i det midtjyske med 6 unger og et nyt par på vestkysten. Der viser sig flere og flere fugle i Sydsverige, i 2008 blev der ringmærket ca. 100 fugle ved Falsterbo.

Klaus D. har været på studietur til Nordtyskland i foråret for at lære om perleuglerne. Der er et godt samarbejde med formanden for den Nordtyske uglegruppe Hans Dieter Martens. Der arbejdes på at få lavet en større studietur til foråret til de Nordtyske skove.

Stor Hornugles adfærd med GPS logger /v. Lars Bo. Et pilotprojekt med brug af GPS logger. Man er interesseret i at se, hvordan den Store Hornugle benytter landskabet, og derved være med til at beskytte den. En GPS logger vejer 47gr. Kan udskrive 4500 positioner, den registrerer bevægelser hver 2. Minut. Loggerne sættes fast med velco bånd, og ind til videre kun på hunner, men det vil være ønskeligt at man også kan indfange hanner, for at få oplysninger om deres færden i reviret i yngleperioden.

Man regner med at der er 50 – 60 par st. hornugler i Danmark, og antallet menes at være svagt stigende. Fødeemnerne er næsten alt. I det projekt Lars Bo har kørt, var føden mest råger, men den kan sagtens tage rovfugle, mindre pattedyr som Pindsvin, så st. hornuglen er en barsk fætter.

Vinter dødelighed hos danske Slørugler /v. Mattias Lange Nielsen. Sløruglen har problemer i langvarige frost perioder. Blandt andet fordi den er sparsom fjeret på benene og ikke danner nævneværdig fedtlag på kroppen. Derfor har den konstant brug for tilgang til føde. Dette var et stort problem denne vinter, fødeemner var ikke til at få fat i, og en kombination af begge dele var årsagen til den store dødelighed blandt Sløruglerne.

Det er den almene opfattelse, at ungfuglene dør først, men Mattias undersøgelse viste, at dette ikke var tilfælde, - så blev man så meget klogere.

Danske Sløruglers spredning/v. Nathia Hass Brandtberg og Iben Næs Aggerholm. I dette projekt deltog yderlig 2 personer fra Københavns universitet. Undersøgelsen er lavet ved, at man har kortlagt ringmærkede Slørugler færden. Disse oplysninger har man fået fra Zoologisk Museums ringmærknings afdeling. Man ville finde ud af, hvor langt væk fra ynglestedet ugleungerne flyver de første 100 dage, og igen hvor langt de flyver, når de er over 100 dage. Uglernes spredning viste ingen systematik. I gennemsnit var afstanden 23,8 km, den længste afstand var 693 km.

Sløruglernes hemmelige liv/v. Søren Hansen. Søren er en af forgangsmændene i dette projekt. Han startede i 1996, og hans virkeområde er det meste af "det gamle" Ribe Amt. Han har ca. 300 kasser at tilse, dette kræver meget tid, og det er da heller ikke alle kasser der bliver kontrolleret hvert år. Men alligevel har han et meget omfattende materiale over alle sine ugler. Dødeligheden i Sørens område har været katastrofal i 2010, så kun få ynglepar har haft kræfter til at gennemføre ynglesæsonen. I 2009 fik

Sløruglerne 113 unger på vingerne, i 2010 sølle 6 unger. Som alle andre steder i landet har det været den lange vinter, og ingen mus der har været årsagen, måske også tætheden af bestande har været en årsag til den store dødelighed. Der har jo været endnu flere ugler, om den lille mængde føde der var.

Her et lille udpluk af Søren materiale.

Janderup Kirke, yngle Susses i 10 år, det har givet 41 unger på vingerne. Alslev Kirke, yngle Susses i 7 år, 33 unger på vingerne. Hostrup kirke, yngle Susses i 4 år, 22 unger på vingerne. Billum Kirke, yngle Susses i 3 år, 8 unger på vingerne.

På Sørens ejendom, er der selvfølgelig også et sløruglepar. De har ynglet fra 2001 til 2007, fået 24 unger på vingerne, som alle er blevet ringmærket. Når de er på hans ejendom, kan han altid følge med i hvad der sker, uglerne her nemlig meget aktive, parre sig 30 – 50 gange i døgnet.

Søren har i en del år gjort meget ud af at aflæse så mange ugler som muligt, for at få endnu mere viden om hvor de flyver hen efter ringmærkningen. Det viste sig for en del ugler kun at være korte afstande, men der var også en stor del der fløj langt for at finde et nyt revir. Han aflæste 139 fugle.

Rester/depoter i kasserne, har vist at Sløruglens føde var 20 % fugle og 80 % mus – rotter og andet.

Tak til folkene fra DOF – Fyn, for et flot arrangement.

Referent. Benny Steinmejer fra DOF – Storstrøm.